

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasni in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so prosto pošiljne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem začelo je II. poluletoje XIV. tečaja našega lista. Vabimo zatorej naše gg. naročnike, da svojo naročbo o pravem času obnove, da ne nastanejo neredi v pošiljanju lista.

Opozorjamo ob enem gg. naročnike, kateri svojega dolga doslej niso še poravnali, da svojo dolžnost čim prej storé.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

V drugem poluletu bomo nastojali, da list čim bolj popolnimo ter ga storimo zanimivejšega in priljubljenejšega našemu občinstvu. Prinašali bomo dobrih člankov, gospodarskih in polit. razprav, natančna tržna in borzna poročila; imamo tudi pripravljeneh raznovrstnih izbornih podlistkov. Doba v prih. poluletu bode tim zanimivejša, kajti vršile se bodo v njej deželne volitve v Trstu, o katerih bomo natančno poročali. Vabimo tedaj slov. rodoljube, da naš list tudi gmotno podpirajo in širijo. Stare naročnike prosimo, da nam še dalje ostanejo zvesti ter poravnajo, ako imajo še kak dolg pri upravnistvu; nove pa, da naročivši se zajedno tudi plačajo.

Upravnistvo „Edinosti“.

Z odločnostjo!

III.

Iz vseh navedenih dokazov razvidno je pač dovolj, da se dela od strani nam nasprotne z vso silo, z vso strastjo, da se nas v najkrajšem času poitalijanči. Temu pripomorejo še Furlani iz bližnjega krajevstva, kateri se lačni čedalje več v našo okolico vgnjezdjujejo, da nas imenujejo potem „schiavo“! Kaj nam torej še pri vsem tem ostane? Ostane nam nasproti

vsem tujim naporom edino le — delovati z odločnostjo; časa nam ne preostaja zato! Vso ono našo odločnost poskusimo pokazati pri prihodnjih, bližajočih se volitvah! Nikdar menda se ni še od nasprotne strani tako delovalo, kot se bode pri prihodnjih volitvah. Pri prihodnjih volitvah moramo toraj z vso našo odločnostjo delovati. Ali, ko bi tudi z vsemi našimi 6 prodrli malo bi nam bilo pomagano! Ako pomislimo o neznosnem našem stanju, spoznamo gotovo, da potreben, prepotreben je — tabor v tržaški okolici! Tabor bi brezdvobeno zelo uplival na razmere tržaško-okoličanskih Slovencev. Da pa o taboru govorimo, ne mislimo, da je to neznatna stvar; ako mislimo taborovati, moramo se i prej zato pripraviti! Pred vsem pa naj bi se izbral zato primeren kraj, najugodnejši bil bi zato Buchler-jev prostor v Rojanu, kjer se je vršilo blagoslovljenje zastave veteranskega društva. Ako bi se pa onega prostora ne vdobilo, odločiti bi se trebalo za sv. Ivan ali Prosek. Tabor v tržaški okolici je prepotreben; pisec teh vrstic dokazal je to že pred 3 leti v „Edinosti“ v članku „tabor v tržaški okolici“. Radi onega članka nastal je brezpotreben hrup po naših listih, ker se je nekatere stavke slabo tolmačilo. Pisec teh vrstic pisal je pozneje o onih člankih nekemu našemu pisatelju i prvoboritelju, ter mu razjasnil pomen onega članka. Odgovorilo se mu je potem, da je več ljubljanskih gospodov in prvih rodoljubov pisateljevega menenja! O onem članku govorili so i tukajšnji italijanski listi, a po nemških listih se je uže kričalo, da se je tabor uže vršil itd. Kar se ni toraj pred 3 leti naredilo, stori naj se sedaj, v prihodnjem jeseni bil bi čas zato. Moralo bi se pa uže dolgo prej dan odločiti, da bi se vse potrebno napra-

vilo i ukrenilo, ter da bi i vse naše ljudstvo to zvedelo. Vsi domači rodoljubi morali bi tedaj neutrudljivo delati, skrbeti, da se tabora vdeleži mnogobrojnega ljudstva. Politično društvo „Edinost“ imelo bi tedaj težavno, sveto nalogo, a tudi neizmerne zasluge zato! Glasovi iz tisoč grl pod milim nebom bi pač vplivali i na postavodajne stranke in naši nasprotniki bi potem uže verovali, da nas je čez 40.000 tržaških in okoličanskih Slovencev! Na taboru bi pač sprevideli naši nasprotniki — da je ljudstva glas — božji glas! Da nas ni še požrla irredenta, da še dišemo če tudi pod kruto silo!

In o čem naj bi se govorilo? Kaj naj bi se zahtevalo na taboru? Zahtevalo naj bi se v imenu vsega naroda odstranitev italijanskih razredov v okolici, koji napravljajo „bablonsko zmešnjavo“; v okolici naj bi bili le slovenski razredi z italijanskim jezikom kot obligatnim učnim predmetom, v mestu pa naj bi se napravilo par slovenskih ljudskih šol za stotine slovenskih mestnih otrok! Zahtevalo naj bi se starodavne pravice — da bi zopet „domače ljudstvo“ volilo „domače župane“ in ne da bi magistrat volil svoje capoville! Zahtevalo naj bi se, da se nasproti našim strankam drugači ravna, da se nas spozna za „ljudi“! Magistrat moral bi slovenske uloge sprejemati in reševati kakor druga tržaška oblastva. Živo naj bi se opisale množici ljudstva krivice, ki se nam gode in zahtevala popolna ravnopravnost z drugimi narodi države! In ako bi bilo treba izvolila naj bi se deputacija izmed okoličanov, da bi se poslala do presvitlega cesarja. Toraj tabora nam je treba; vsak zaveden narodnjak naj se poprime ideje da je sedaj čas — da v jeseni taborujemo v tržaški okolici! Politično društvo „Edi-

nost“ čaka mnogo težavnega dela — ali delovati je treba sedaj — delovati moramo „z odločnostjo!“ „X.“

Potreba slov. otroškega vrta na Greti.

II.

Laški otroški vrt na Greti, kakor smo trdili v prvem članku, uničuje moralni in materijalni in narodni čut v srcih nežne dece. —

Dragi čitatelj, ki ti je mari za tvoj rod, pojdi enkrat sam mej te otroke in prepričaj se. Četokrat sem se podal na Greto po opravih ter videl rano v jutro slovensko mater ali deklo, ki je peljala pred seboj kopicico še nedoraslih otročičev 3—6 letnih. Spremila jih je v zabavišče, kjer imajo ostati ves dan.

Prepevali so ti otroci držeč se pod pazduho, ali kakšne pesni? Pojdi, in prepričaj se sam. Meni se je v srce gabilo, ko sem na lastne ušesa slišal iz teh mladil ust najbolj ostudne pesni, koje se slišijo samo v nečednih krčmah starega mesta. Iste pesni prepevati čuješ vsak dan od malih dečkov, ako greš na večer na sprehod proti Greti. Pred hišo ti sede ali na kakem zidiču mali „smrkavci“ in poskušajo svoje glasove v nesramnem prepevanju kakor: „volio far la stampadora“ in drugih poltenceh popevkah. Človeka žalost obide to slišajočega.

Na istej šoli vadi se nežna deca v srce in sovražtvu de lastnega naroda. Ako slovenski otrok katero zine v slovenskem jeziku brez dvojbe ga učiteljica, živa Lahonka, koj pokara, da tako ne sme. In akoprav se moli pred in po šoli — cesar se pa ne stori, kajti isto je v

PODLISTEK.

Slavnostni govor

gosp. c. kr. gimnazijskega ravnatelja Fr. Wiesthalerja ob odkritji Vodnikovega spomenika v Ljubljani dne 30. junija 1889.

V zbor učeni, vedi slava,
Stopi moder, bistra glava,
Vse jezike sveta zna.
Če zapoje, vse pogleda.
Na katedru grom beseda.
Koseški.

II.

Nad mestom ljubljanskim je razprostrla tiha noč svoja mračna krila. Vse se ziblje uže v sladkem spanji. Le v frančiškanskih ulicah gori še luč v pritličji hiše pod šte. 12 zd. 6). Ondu sedi za mizo, obloženo s knjigami in rokopisi, mož, utopljen v globoke misli, iz katerih se zdaj pa zdaj prebudi, da pogleda v to in ono knjigo ali zapiše kak težko pogojen stavek. Pač mu uže medle oči, a on se ne zmeni za to: pričeto delo mora končati, predno še zdani, kajti po dnevi ga čakajo druge dolžnosti. Ako pogledamo poznemu delavcu v premišljiv obraz, spoznamo v njem koj svojega znanca iz Koprivnika. Od todi so ga bili l. 1796. v Ljubljano premestili za kapelana k svetemu Jakobu, dve leti pozneje pa pozvali na gimnazij za profesorja retorike t. j. najvišjega razreda. Z veseljem je zamenjal mirne bohinjske gore

s hrupom glavnega mesta, ne da bi zložneje in prijetneje živel, marveč da bi mogel svojemu narodu izdatneje koristiti. Še dušni pastir je bil objavil tri zvezke „Velike Pratičke“, ki je prinašala prostemu kmetu poleg navadne koledarske vsebine pesmi, napise, kratkočasne in ukovite sestavke.

Vešč mnogim starim in novim jezikom poučuje zdaj po dnevi mladino v raznih predmetih ter ji, blag in izvrsten učitelj, bistri um, blaži srce, utrja značaj. Po noči ureja svojim rojakom „Lublanske Novice“, prvi slovenski časnik, obsejajoč mimo domačih novic in političnih prigodeb tudi mnogovrstno učno tvarino. Učencem piše potrebne šolske knjige najprej nemški (zgodovino kranjsko, tržaško in goriško), za francoskega gospodstva pa, ravnatelj trem učiliščem (gimnaziju, ljudski šoli, umetniškemu in obrtnemu zavodu), v slovenščini, kateri je odprla nova vlada pot v šole (Abecedo za Perve šole, Keršanski Navuk za Illirske dežele, Početke Gramatike, to je Pismenosti Francoske, Abecedo ali Azbuko). Vrhu tega skrbno sestavlja nemško-slovensko-latinski slovar, za kojega je bil večidel sam nabral ali izobrazil nad 30.000 besed. Učenjakom slovenskim pomaga prevajati sv. pismo, vladi sloveni uradne ukaze in razglase, meščanski gardi opravlja službo duhovnega pastirja. Vseobsežno rodoljubje njegovo

ne zabi niti nizke kuharice, niti priproste babice: prva prejme iz njegovih rok poslovenjene „Kuharske bukve“, druga na slovenski jezik preloženo Matoškovo „Babištvo“. Ob počitnicah pridno potuje križem svoje domovine, nabira rimske penenze, išče rimskih napisov in objavlja plodove svojega truda po časnikih. Na slovensko delovanje pa ga ne naklanja dobičkaželjnost, temveč vzvišeni namen: pregnati rojakom temne oblake nevednosti, proslaviti domovino pred inozemstvom, zlasti pa iskrena želja: „Kranjski jezik čeden narediti“ in kar „najbolj po družih uže osnaženih evropskih jezikih perrezati,“ t. j. očistiti ga tuje navlake in olikanega po zdravih načelih usposobiti za književno rabo. Trudoljubno prizadevanje njegovo se je (Bogu bodi hvala!) blagovito uspešilo: mogočno je vzplamtela vsestrane omike iskra, katero nam je on ukresil; žar njen bo svetil še poznim rodovom, ki se bodo s hvaležnim srcem spominjali — slovenskega Prometeja.

V logu domačem na lipovi veji
Slavec od zore do mraka je pel,
Čul se v dobravi še glas ni mileji,
Utihiše sape so, ko je začel.
Cegnar.

III.

Na polju slovenskega pesništva je bila zavlada malo da ne grobna tišina. Dolga stoletja je pogrešal radopevni naš narod

umetelnega pevca, čegar lepo ubrani glasovi bi mu vedrili dušo, ogrevali srce. Pač je zavreščal semtertam kak vrabec, a višič njegov se je kmalu razdmel brez učinka. Prvega slavca žvrgolenje se je razlegnilo po domači dobravi še le koncem preteklega veka v dobi, žalostni za Slovenijo, otrpelo v duševni mrtvičnosti, pogibeljni za Avstrijo, stiskano od sovražnega Francoza. Takrat so jeknile tega bogadanega pevca čarobne melodije zdaj milo in tožno, zdaj rezko in silovito. Prepeval je „preljubljeno mladost, svobodo, mož veljavo, zvestobo in svetost.“ Z jarnim glasom je dramil zaspane rojake, navdušeno slavčel njih domovino: „Kranjc, tvoja zemlja je zdrava; — Za pridne njé léga najpráva, . . . — Išče te sréča, Um ti je dan, — Najdel jo boš, ak — Nisi zaspan.“ — Ognjevito je hrabil krajane na boj zoper pretáče sovražnike: „Ohranit to je vsak dolžan, — Kar je najljubši kom', — Za svoje starše stojmo v' bran, — Otroke, ženo, dom!“ — „Estrajhu bo pomagal Bóg, — De se razširi króg in króg, — Bit će, bit će — Estrajh za vse.“ — Njegove „Pesme za pokušino“ in Pesme za brambovce“ so res zdramile in ohrabile Slovence tako, da so se čvrsto poprijeli zapuščenega dela, da so pogumno zgrabili orožje, „srčni radovoljniki za svetlega cesarja rod.“ Poznate li tega kranjskega Orfeja — Tirteja? Dà. To je

nasprotju z idejami osnivalcev teh šol — moli se laški. Prašamo te slovenska mati kako je mogoče, da tvoj otrok povzdigne srce ter se uči ljubiti usmiljenega Boga v tujem jeziku?

Vsakdo pač dobro ve kako blagodejno upljiva živa, srčna molitev na mladostna srca. Otrok neizkušen in nepoznavajoč slabosti sveta, da se vклонiti in navdušiti za dobro. V njegovih prvih letih lahko najbolj nanj vpljivaš, da postane veren kristijan in pozneje pošten mož.

Nikakor mu ne boče pa srca plemenila in oblačila molitev v tujščini. Zadnja mu boče pač odvzela še ono malo vere in ljubezni, ki mu jih je mati vcepila v srce.

Glejmo pa slovenske otroške vrtove. Molitev in prava kristijanska vzgoja jim je podlaga. Uže družba, koja jih osnuje nosi ime slovenskih apostov sv. Cirila in Metoda. Ko se šola odpre in ko konča, začne in konča se s sveto mašo in ganljivim razvedrenjem. Na šolo in v otroški vrt zahaja katoliški duhovnik, da mile otroke podučí v veri.

Bil sem zadnjič, o priliki godu sv. Cirila in Metoda navzoč pri sv. maši in veselici na vrtu pri sv. Jakobu. Nežna deca je pri sv. maši tako lepo in ganljivo pela in pri veselici tako izvrstno pela in deklamovala, da sem odšel živo ganjen od teh ubozih otrok.

O enakej vzgoji na laških zabaviščah ni sluha ne duha. Sploh se otrokom nikakega razvedrenja ne priredi in ako se, priredi se v laščini, koje deca ne ume radi česar jej ne sega tako v srce, kakor enaka slovenska razveseljevanja.

Laški otroški vrtovi v slovenskih pokrajinah kakoršna je Greta, ne da bi naših otrok vzgojevali v čednostih ter jih blažili, kvarijo jih in napolnujejo srdom in sovražtvom do materinega jezika, do lastnega rodu in do lastnih — starišev.

Celo vam, slovenski roditelji, odtujujejo enaki otroški vrtovi vašo lastno deco, kajti poitalijančen deček ali hčerka ne boče mogel ljubiti z vsem vnosom otroške ljubezni svoje matere in očeta, ki ga bodeda ogovarjala slovenski; pač pa se jim boče rogal, jih zaničeval in zval v poznejših letih celo „ščave“. Saj se v učilnici sploh uče sovražiti vse kar je slovenskega; kako bi pač radi imeli svoje slovenske stariše? Evo vam koristi, ki vam jo donasajo laški otroški vrtovi. Znebite se sicer jedne skrbi, ali prevzamete na se si stotero žalosti s tem, da svojo deco vanje pošiljate. (Konec prih.)

isti domoljubni duhovnik, kojega mnogostransko delavnost smo strmeč opazovali v Koprivniku in Ljubljani. „Redila ga Sava, — Ljubljansko polje, — Navdale Triglava — Ga snežne kopé.“ Prirojeno pevsko silo, ki sta mu jo krepila čisti vzduh gorenjskih snežnikov in „bistra Sava mati pevske umnosti“, spopolnjeval je prizadevno in neumorno ves čas svojega življenja. Prva učiteljica mu je bila preljuba mati: „Kar mat' ga učila, — Ga mika zapet' — Kar starka zložila, — Jo lično posnet'.“ — Uvažujoč dalje modre svete razboritega prijatelja in zavetnika, Žige barona Zois, zahajal je pridno v šolo tudi k prostemu narodu: njegove živočutnosti, njegovega pesniškega izraževanja in stihomerstva se je bil navzel takó, da je pogosto pranarodne stvore vrnil narodu le v bolj uglajeni in ublaženi obliki. Ne menj marno pa se je izprehajal po logih grških in rimskih, laških, francoskih in nemških ter pazno poslušajoč ondotnih slavcev petje sladko blagozvočne njih akorde priglasil svojim popevkam in tako spojil klasično milino in nežnost z domačo čvrstostjo in kreposto. Strogo izpolnjujoč dolžnosti vnesenega poklica svojega je pokazal i vsem naslednikom jedino pravo pot do slovenskega Parnasa ter si prislužil ponosni pridevek — **mojstra pevcev.** (Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Izid deželnozborskih volitev je še vedno na dnevnem redu. Staročeska in nemška konservativna glasila še vedno govore o zmagi Mladočehov. Staročehi se hudujejo na češko učiteljstvo, češ da je to največ pripomoglo „mladim“ do zmage. V tej priliki nabrajajo učiteljem češkim stare grehe, češ, da jih uže od nekdanji vodi bolj samopašnost nego čisto nesebična ljubezen do domovine. Kakor so se češki učitelji nekdanj, ko so bili Čehi še v opoziciji ter neso hoteli vstopiti v državni zbor, sporazumeli z ustavoverno stranko, ker so od nje pričakovali Bog ve kakih dobičkov, tako se družijo sedaj z Mladočehi pričakujoč od radikalne stranke Bog zna kakšnih ugodnosti. V Čeških mestih boče šest novih volitev. Mladočehi sô Staročehom ponudili kompromis, s tem pogojem, da se postavijo trije Staro- in trije Mladočeški kandidatje. Poslanec Zeithammer si je v imenu svoje stranke izgovoril nekoliko dni pomisleka, ter jim hoče odgovoriti še le v soboto. Trgovske zbornice na Češkem izvolile 8 čeških in 7 nemških deželnih poslancev.

Na Šlezkem zmagal je v deželnozborskih volitvah prvič češki kandidat v Opavski okolici. To je pač lep uspeh češke narodne stranke v tej deželi, kjer vladajo Nemci tako, kakor na Koroškem ali pa pri nas Lahi!

V Galiciji so volitve v velikem posestvu zvršene. Voljenih je enajst novih poslancev, vsi drugi so stari. Gališki deželni zbor, v katerem je dosedaj poljsko plemstvo neomejeno gospodovalo, dobi letos drugo lice. Opozicija je vsled narodne probujenosti narasla na 36 mož sestoječa iz 16 Rusov, 12 liberalnih Poljakov zastopnikov mest, 4 poljskih kmetov in še 4 drugih neodvisnih poslancev. Za prvič je to lep uspeh, ki nam daje nado, da se tudi v tej deželi stvari kmalo na bolje obrnejo. Plemenitaši imajo še vedno ogromno večino, a sedaj ne bodo mogli prehajati kar molče čez predloge narodnih zastopnikov na dnevni red, morali bodo biti mnogo opreznjši, ker boče opozicija strogo kontrolovala njih postopanje in krepko zagovarjala prave koristi dežele in naroda. To vedo le predobro za to so ti neplemeniti plemenitaši uže zdaj začeli hujskati zlasti proti ruskim poslancem ter kričati, da so deželi in državi nevarni. Bodočnost boče razkrila in kaznila vso to nesramnost in podlost poljske „šlahte“.

Nemški listi se še vedno pečajo z odstopom barona de Pretisa. „Neue freie Presse“ prinesla je te dni dolg uvodni članek, v katerem slika vse zasluge, ki se jih je ta mož pridobil za državo kot minister in namestnik. Pravi, da je bil eden najsposobnejših mož v Avstriji, kar je dokazal posebno kot namestnik v Trstu. Opravičuje ga, da ni on kriv, da so se v Trstu včasih vršile demonstracije (katere tudi ona nazivlje „otročarije“) ter se konečno zaganja v Taaffejevo vladu, o kateri boče baje pozni zgodovinopisci pisali, da si je pridobila žalostno slavo, da je baš najkulturnejša naroda nemškega in italijanskega zatirala in tlačila ter povzdigovala Slovane. Tu se ve, da ne zabi trditi, da preti od slovanske strani silna nevarnost kulturnemu in gospodarskemu razvoju Avstrije, da, pravi celo, da bodo ti kompromitirali tudi mejnarodne odnose Avstro-Ogerske. Naposled daje Italijanom roko v spravo, želeč, da združeni Nemci in Italjani zapredijo nevarnost, ki preti Primorskemu od rastoče slovanske stranke. Plemenite duše so se našle, Nemci in Lahi so ganeni ter v bratskem objemu pretakajo solze, ki je poraja vzajemno gorje. Mi jim privoščimo to veselje, nado se pa, da se jim ne povrnejo zlati časi neomejenega gospodarstva na Primorskem!

V ogerskih delegacijah je sprejet po podrobnej debati vojni proračun in proračun za Bosno in Hercegovino. Večina ogerske delegacije je po svojem poročevalcu M. Falku izrekla popolno zaupanje svojemu ministru grofu Kalnokyju. Vodja madjarske opozicije grof Aponyi se v glavnih točkah sicer tudi strinja s politikom Kalnokyjevo, nezlaga se pa z njega postopanjem na Balkanu. Tu bi morala po njegovem mnenju prevzeti Avstrija voditeljstvo ter igrati prvo ulogo. Grof Aponyi je pa zabil povedati, kako se to sklada s politikom „neodvisnih“ balkanskih držav in s politikom miru? Ako hoče biti Avstrija voditeljica balkanske politike, kaka bi neki bila ta neodvisnost balkanskih držav. In ako hoče biti voditeljica, morali bi z orožjem braniti svoje težnje, proti onim, ki si prizadevajo igrati isto ulogo. Potem bi pa tudi ne bilo govora o politiki miru!

Vnanje dežele.

Ruski vojni minister je odpotoval v Sevastopol, da se osebno prepriča o stanju črnomske in azovske vojne mornarice ter se uveri o sposobnosti novih vojnih ladij. Baltiška mornarica je dobila povelje zbrati se v Kronstadtu, kjer jo boče car sam ogledal, ter prisustvoval potem pri velikih pomorskih vajah.

Kralj Aleksander I. vrnil se je v Beligrad, kjer je bil presrečno vsprejet. Na kolodvoru so bili zbrani vsi vojaški, civilni in duhovni dostojanstveniki, mestni zastop in zastopniki tujih držav. Dospevešega kralja je kratko ogovoril metropolit Mihajl. Zvečer je bilo mesto razsvitljeno. Po ulicah je narod navdušeno pozdravljaval kralja. Mej srbsko in bolgarsko vlado so navstali nekakšni prepiri. Bolgarska žandarmerija je zaprla namreč dva srbska podanika. Ministerski predsednik je zahteval pojasnila kakor tudi osvobojenje jetnikov. Iz tega dogodka, kakor tudi vsled naredbe, da se razdeli mej rezerviste zadnje vrste nekoliko starega orožja, raztrabili so v svet, da je spor uže gotov in da tudi Bolgarija množi svoje posadke ob srbski meji. No upamo, da se sovražnikom obeh narodov ne posreči zanetiti mej obema bratskima državicami razpor, kakor se je to zgodilo pred leti.

Na Francozskem še ni zvršena parlamentarna perioda, a uže je začela volilna agitacija. Razne stranke so uže pred meseci začele svoje delovanje v narodu. Vodja oportunistov g. Jules Ferry je govoril te dni pred veliko množico naroda ter povdarjal, da mora vlada zmerno in trezno postopati ter rešiti tudi cerkveno vprašanje in prekiniti „kulturni boj“. Vodja radikalcev g. Goblet je tudi stopil pred narod ter povdarjal, da republika ni v nevarnosti. Naslikal je Boulangizem h kateremu se priznavajo nezadovoljniji vseh barv in strank in katerega bi bila vlada, ako bi bila dovolj energična uže lahko v korenu zatrla. Crkveno vprašanje pravi, treba rešiti. Odpovedati treba na rahlo konkordat, duhovskim kongregacijam pa dati popolno svobodo. Vladi treba poveriti republikanski napredni stranki, nikakor pa zmernim ali pa radikalcem.

Predsednik ameriškanih združenih držav, imel je na dan obletnice osvobojenja držav v Woodsterku pred narodom velik govor. Rekel je mej drugim, da morajo biti Amerikanci hvaležni previdnosti, da jim je dala tako mesto mej narodi. Njih države ne meje z nobeno velesilo, zato jim tudi noben narod na svetu ne more škodovati, nego oni sami. Vse svoje sile lahko posvetimo notranjemu razvoju naše domovine, da se nam v njej ne vgnjezdijo notranji sovražniki. Pač res srečna dežela, ki ne stoče pod težo militarizma, kakor vse evropske države!

DOPISI.

Iz Barkovlj 10. julija 1889. [Izv. dop.] — Slavni čitatelji „Edinosti“ bodo menda uže siti neprenehljivih poročil o Barkovljanskem Capovilli. — Ali premislujoč in preudarjajoč žalostne barkovljanske razmere ne smemo odjenjati, železo treba je toiči dokler je vrelo! — Poizvedeli smo iz Barkovlj, da se je udal tamošnji „general governer“ — i tihotapstvu! Minole dni je hotel vtihotapci omenjeni človek raznega, colnini podvrženega blaga — od katerega je moral plačati potem nekoliko forintov globe! Misli je Capovilla, da ga ne bodo preiskovali — a spekel se je Sl. c. kr. fin. upraviteljstvo v Barkovljah ne pozna nikake razlike, in g. Vouk je v tej zadevi s Capovillo postavno — energično ravnal! Kdo ve koliko blaga je uže vtihotapil Capovilla na enak način — in s tem škodil državi! Opozarjamo na to dotična oblastva, kajti ne more se tajiti, da ni Capovilla v tem obziru državi nevaren! Čudne reči se uže res slišijo o tem človeku, in vendar sedi še „trdno“ (?) na svojem mestu; mogoče da mu gospoda na magistratu za priznana tihotapstvo še plačo poviša! — Znani Afrikanec Cesare ima postavljena pred vhodom v njegovo kopališče „Excelsior“ dva visoka mlaja (lantene). Lansko leto razobešal je na onih mlajih razne zastave, le avstro-ogerske nikoli! To pa je slabo uplivalo na Barkovljane kot dobre avstrijce; prerezali so mu po noči dotične vrvi, in potem pač ni trebalo malo truda dobiti zastav, visečih na visokih mlajih. V Barkovljah se splošno govori, da je Cesare prosil, naj bi se mu dovolilo, da razobesi Italijansko zastavo; ne vemo koliko je na tem resnice. Na onih dveh mlajih pred vhodom v „Excelsior“ ni videti letos nijedne zastave; le dotične vrvi plapolajo v zraku! G. Cesare raji nego razobesiti avstrijsko zastavo pusti prazne vrvi v zraku plapolati! Tikoma kopelji „Excelsior“ nahaja se kopališče g. Ganzoni-ja pred katerim vihrajo vedno po dve avstro-ogerski zastavi — čeprav je g. Ganzoni tujec (Švicar). G. Ganzoni je povsem drugačnih misli in drugače liberalen nego Afrikanec Cesare, in zvesti njegov adjutant Capovilla. Zopet priporočamo naše mestni gospodi kopališče g. Ganzoni-ja, ker Cesare nema potrebe slovanskega denarja! — Cesare je izgubil vse zaupanje v Barkovljah in voljen ne boče pač nikoli več v IV okraju četudi bi za njegga agitiralo 2 sto kozjebračcev! — Naše pritožbe v „Edinosti“ vendar včasih nekaj pomagajo.

Ko se je poročalo pred časom o barkovljanskej „polževej pošti“ poslalo se je od poštnega vodstva dotičnega komisarja v Barkovlje, kateri je pregledal tamošnje pošto. Iz dobrega vira nam je znano da so se mnogokrat pritoževali čez ono pošto; dakle tam ni moralo biti vse v redu — čeravno uživa Barkovljanski poštar „vse zaupanje“ tam. Capoville! Mi prav gotovo znamo, da se je plačevalo od vsacega lista po 1. kr., tudi ako se je prišlo osobno po list — čeravno se plati navadno le ½ kr. Doznajemo tudi, da se je včasih po 2. kr. od pisma plačevalo — čeravno se postavno le 1 kr. plati. Mislimo pa, da se je o vsem tem uže pred leti pritoževalo — za uspeh ne vemo!

Domače vesti.

Opomnja. Čast. gospode naročnike pri sv. Ivanu, Rojanu, Barkovljah in Šklednji prosimo, da v kratkem v našej tiskarni svoj dolg poravnajo, kajti skoraj vsi se zaostali od l. t. l. — Zunanje naročnike pa prosimo, da to čim preje po poštni nakaznici store.

„Slovincu“ odgovarjamo na njega zbudljivo notico le toliko, da nas zelo veseli, da so pri deželnozborskih volitvah skrajni konservativci dosegli tako malo

uspehov. Kar se pripomnje tiče, da so nam kranjske razmere neznane smelo trdimo, da je bolj poznano nego „Slovenec“ člankar, ki trdi da so češke volitve podobne kranjskim, da je Slovenec in njegova stranka pri volitvah podpirala samo v „narodni službi osivele“ rodoljube. So li gg. Kalan in drugi tudi taki „osiveci“? Prišteva li slavno „Slovenčev“ uredništvo kanonika Kluna in druge proti katerim so nekateri konservativci agitovali tudi k „mladim“? Recite gospoda, ali niste sami, seboj v protislovji. Strankarska strast Vas je preveč razburila, da ne morete več trezno soditi o stvari. —

Za tržaško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda nabralo se je pri okrajni učiteljski konferenci za koperski okraj dne 9. in 10. julija t. l. v veseli družbi slov. in hrvaških učiteljev ter hrvaških profesorjev 10 goldinarjev, koje svoto Vam s tem z veseljem izročamo za dobro in sveto narodno stvar. Bogatec.

Živela požrtvovalnost teh vrlih mož, bodo naj v vzgled vsem zborujočim učiteljem in rodoljubom slovenskim!

Pri veselci v korist družbi sv. Cirila in Metoda na vrtu „al Mondo nuovo“ darovali so naslednji gg.: Mate Mandić 1 gl., Burger 1 gl. 40 kr., Truden 5 gl., Polay Oskar 1 gl., Trnovec 4 gl. 70 kr., Golja 1 gl., Veve Josip 2 gl., Mate Šorli 4 gl. 40 kr., Micheli 1 gl., Josip Turk 1 gl., Ivan Valenčič 1 gl. 10 kr., Mankoč 1 gl., Nadlišek 1 gl., Perhauc 1 gl., Urbančič 1 gl., Stepančič 1 gl., Dekleva 1 gl. 40 kr., Parko 1 gl., Jak. Klemenc 1 gl. 10 kr., Ipavec 1 gl. 10 kr., dr. Pertot 1 gl. 70 kr., Krže 1 gl., Živic 2 gl., Ivan Vatovec 1 gl., Janez Oštirjev 1 gl., N. N. 4 gl. 10 kr., Stecker 70 kr., Dolenc sodar 70 kr., Cegnar jun. 70., Čuček 10 kr., A. 40 kr., N. N. 80 kr., Dolinar 80 kr., Mankoč 70 kr., And. Rebula 70 kr., N. N. 40 kr., Renčelj 70 kr., N. N. 10 kr., Koren 20 kr., N. N. 40 kr., N. N. 10 kr., Žiberna 40 kr., Godina 30 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., Vekoslav Valenčič 40 kr., Mikol 10 kr., Šabec Ivan 40 kr., N. N. 20 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., Pogorelec 70 kr., N. N. 10 kr., N. N. 40 kr., N. N. 1) 40 kr., Skupaj gl. 55.30.

Baron Pretis odšel je v sredo večer s poštanim vlakom v družbi svoje družine v kopaljšče Ausec. Na kolodvoru so se poslovili od visokorodnega gospoda tržaški veljaki.

Ločil se je tedaj od Primorske, koje je preko 10 let „srečno“ vladal. Pravimo srečno, kajti imel je menda posebno prepričanje. Da mu slovenski živelj ni bil kaj priljubljen, to jednoglasno potrjujejo izjave raznih listov. O nenadnem umirovljenju trde avstrijski in neavstrijski časopisi, da mu je bil povod njegova nespravljalivost s Slovani in namen vlade preprečiti tir primorske politike.

Glede njegovih finančnih vednosti so poznavatelji edini v tem, da je bil bivši namestnik res veščak in na svojem mestu. Teško nam je pa trditi isto o njegovem namestnikovanju. Ako bi tudi v tem bil razumnik, vedeti bi bil moral, da se na Primorskem križati dve povsem različni narodnosti: italijanska in slovanska. Zadnja je sicer na številu večja, a nema narodnega plemstva niti bogatstva, da bi mogla sama vspneti se na višjo stopinjo omike; isto slovansko narodnost veže nepretrgljiva vez z ostalimi svoji brati v Avstriji v tem ko Lahe veže ista moralna vez z brati onstran Jadranskega morja — v Italiji.

Vsacemu bode pač koj padlo v oči katerega izmed teh dveh narodov moral bi bil baron Pretis bolj čislati in kateremu pomagati do trdnega narodnega obstoja. In v tem se je uprav udal krivej politiki. Natolcevanje od strani italijanskega življa, da Slovani goje posebne panslavistične težnje, ga je zapeljalo tako

daleč, da je pušéal v pozabljalivosti prave podanike, ki bi lahko bili postali srčni in nepremagljivi stražari ob Adriji, podpiral pa italijanski živelj, mej katerem se je zakotil „iredentizem“. Na pol zmrzlo kačo, postavil je na gorko, segrela se je in sedaj o najvažnejših prilikah, kaže svoje strupeno želo.

Vzgojili so se „otroci“, jeli učinjati „otročarije“, a isti postanejo sčasoma možje in tedaj gorje, ako se jim sprej ne odvzame vsaka moč. Zadnje bode pa naloga novega namestnika in sprememba vladalnega sistema na Primorskem. Mnogo je smeti in trebalo bode nove, dobre metle, da se odpravijo. Aspettiamo!

Kdo bode namestnik? Marsikdo bi rad postal, a tržaški Italijani bi vendar rajši nazaj dobili Depretisa. Govori se o baronu Krausu, podmaršalu Appel-u, o Pino-tu, o generalu Albori-ju, o Winkler-ju in združitvi Primorske s Kranjsko, o Koroškem predsedniku itd. Dolgo menda ne bodemo čakali, da se radovednosti iznebimo!

Odklonitev. Višje upravno sodišče je odklonilo utok občine proti odloku namestništva, ki ni hotelo pripoznati učitelja U. Mariotti vodjem na ljudskejši šoli na novejši reni.

V predsinodnej seji mestnega zbora je predlagal svetnik Burgstaller, naj bi se odprl na Opčinah mesečni semenj za živino. Zbor ni hotel temu pritrčiti temveč poslal zadevo — ad kalendas graecas čeprav jej je bil zagovornik banski lord. Vendar je pa naklonil družbi umetnikov darilo 500 gl., da pošlje nekatere svoje ude v Pariz na razstavo. Tržaška občina je res bogata . . . v svojem uboštvu!

Odpor „Trž. podpornega in bralnega društva“ vabi uljudno vse častite gg. družabnike k izvanrednem obnem zboru, kateri bode jutri, dne 14. t. m. točno ob 5. uri popol. v prostorih I. nadstropja „Al Re d'Ungheria“ [ž uže objavljenim dnevnikom redom.

Rojan!! Jutre popoldne, o priliki cerkvene slovesnosti v čast sv. Mohoru in Fortunatu, priredi „Pevski zbor delalskega podpornega društva“ izlet v Rojan — v krčmo gospoda Bole-ta. Sestanek pevcev ob 4 popoldne v „delalskem podpornem društvu“. Ljubitelje lepega petja in dobre vinske kapljice najuljudnejše vabimo k obilnej vdeležitvi.

Izlet v Divačo, katerega napravi „Ljubljanski Sokol“ 4. avgusta t. l. bode velikega pomena. V Divači se snidejo slovanska sokolska in druga narodna društva. Kranjsko in Primorsko bode tam zastopano. Iz Trsta pojde poseben vlak v Divačo. Mi uže danes opozarjamo slavno občinstvo na to izredno narodno veselico ter vabimo k najobilnejši vdeležbi. Prostor za veselico in za pogoščenje izletnikov so uže preskrbljeni.

Deželni glavar v Istri. Praškej „Politiki“ se poroča iz Poreča: „Namestnik Depretis noče oditi ne da bi predal svojemu nasledniku jedno provincijo v najhujših bojih ter zapustil Italijanom zadnji dokaz nagnjenja k njihovej stranki in svoje jeze na Slovane. Gospod Depretis je jasno obljubil Italijanom imenovanje dr. Campitelli-ja deželnim glavarjem v Istri.“

Dr. Campitelli je znan slovanofob radi česar upamo, da se kaj enacega ne dogodi ako se noče izzivati očitnega ugovarjanja slovanskih poslancev v Istri.

Uspehi zadnjih volitev v Istri in v Goriškem veleposestvu silno uplivajo na Lahe. Pred volitvami so se bahali, da se slovanskih „neznatnih“ manjšin prav nič ne boje ter so si delali pogum s plitvimi šalami, neslanimi dovtipi in s podlim obrekovanjem naših vodij. Sedaj jih je veselje minilo, jezi in obupu dajajo duška v pre mnogih člankih polnih srda, zdvojnosti in neizrečnega straha. Naenkrat so spoznali, da so Slovani dobro organizovani, da, priznavajo jim celo naprednost ter pravijo, da so sovražnik, s katerim treba resno

racunati. Na sebi so spoznali veliko slabosti. Izprevideli so, da so brez pravega voditelja, brez organizacije itd. „Mattino“ in „Cittadino“ namakata brzokone svoje pero v gnojnico, kajti toliko podlosti in niemnosti bi zastoj iskali v kakem drugem listu, tako pišejo samo do korena pokvarjeni in gnjili Lahoni. Na čast jim bodi. —

Primorski Lahoni prelivajo krokodilove solze nad „tužno usodo Istre“ čí je tretjina daželnega zbora je prešla v slovanske roke. Stoprav sedaj se jim odpirajo oči in uvidevajo v Slovanih dobro organizovano stranko, katero ni možno več pobijati z nič vrednimi sredstvi. Uzrok nepovoljnega uspeha v zadnjih volitvah v Istri zvrčajo ti na ital. pol. društvo v Pazinu in očka veterinjakov „Cittadino“ poziva italijanske podkovane domoljube, da si deželno financijelno podvržejo ter po tem nad njo i moralno vladajo. V znak svoje nevolje in vekovite kulture pa prirejajo demonstracije, ki pa družega ne dokazujejo nego njih surovost. Minolo nedeljo so napravili pol. glavarju Simsiču „mačjo godbo“ pri njegovem odhodu v Trst. In te nesramne čine opisujejo ti lahonski časopisi na dolgo in široko ter se z njimi ponašajo! Habeant sibi!

Poštne osobe je po zadnjem odloku ministerstva za deželno brambo oproščena službe v „érnej vojski“.

Novi goldinarji pridejo v promet z današnjim dnem, ker se ni moglo prej z njimi na dan ter nosijo datum 1. julija t. l.

Iz Tržišča na Gorenjskem nam pišejo: Preteklo nedeljo zbralo se je več domačih narodnjakov, s trdnim sklepom, da si vstanove „Slovensko bralno društvo“. Pri tem si takoj izvolijo začasni odbor, katerega je nalog, da kolikor hitreje je mogoče, potrebno oskrbi. — Neverjetno — a vendar je res, da se v tako zaspnem in le zagrizenem nemškutarjem priljubljenem Tržiču narod zbuja in Slovensko bralno društvo ustanovlja.

Narodnjak.

Iredentistično gibanje v Italiji, kojega je oživela znana Durandova zadeva, noče še prenehati. Kakor se poroča iz Rima, osemnajst rimskih radikalnih društev je sklenilo vstanoviti v Italiji permanentni iredentistični odbor, kateri bi ožigosal v Italiji narodno gibanje za „pravo Italije na Trident in Trst“ in rešitev „tlačeni italijanskih bratov“. V ta namen naj bi se povsod privejali javni zbori in podpisovanja. V ta odbor so bili voljeni poslanci Imbriani, Foglioso, Bovio in hud republikanec Albani. Evo vam v pravi sliki „trdno zvezo Italije z Avstrijo“!

Poslanec Cavalotti, znan rudečkar, je interpeloval te dni ministra Crispija glede zadnjih političnih zaporov v Trstu. Čudimo se osobito izjavi Cavalottija, da se v Avstriji ničesar ne opusti, kar bi Italije ne črnilo in je storilo sovražne; sklenil je svojo interpelacijo rekoč: se zadevo Durandovo Italija se ne odreče njenim zahtevam na Trst.

Razbeljene glavice v Italiji bi pač hotela, da se zagrizeni iredentariji in bombe metalci, veleizdajalci in rovaši, v Avstriji povzdignejo na najodličnejša mesta, da morejo tembolj rovat. Kaj bi pač rekli v Rimu, ako bi se začela tam propaganda za Avstrijo? Slavna naša vlada menda vendar enkrat spozna nevarnost, ki jej preti od juga; ono nespametno božkanje, čigar začetnik je bil bivši namestnik, menda vendar opusti na Primorskem za katero deželo prav za prav gre. Začetek je uže storjen sè znanim umirovljenjem . . . pričakujemo konca!

Vreme se je obrnilo slednjič vendar le na dobro. Prejšnja soparica je prenehala, a nastopili so žgoči solčni žarki. Te dni smo imeli od 28—32°C. toplote. Grozdje lepo dozoreva samo bolezen se sem ter tje opazuje.

Požar na Proseku. V sredo zjutraj ob 4. uri je nastal požar v senarnici g.

Nabergoja, kjer je bilo shranjenih okolo 250 centov sena. Plamen je uže močno švigal in le ondašnjem vatrogascem gre čast, da so ga v pravem času pogasili. Prouzročene škode je do 1000 for. Senarnica in 150 centov sena je bilo zavarovanih pri banki „Slaviji“.

Morske volkove uže neki videvajo po isterskem obrežju ter plašijo z njimi one, ki se hodijo v morje kopat. Mi vidimo po isterskim obrežju drugačne volkove, ki hlastno odpirajo svoja ždrela, da bi pohrustali slovanska jagnjeta!

Proti steklini. Mestni magistrat je zopet izdal ukaz, da se morajo psi po mestu od 10 p. do 5 ure zjutraj imeti privezani na vrvi drugači jih mestni pesolovec vlovi in ubije, gospodar se pa kaznuje. Najbolje je brezpotrebne živali celoma odstraniti.

Kozé so se neki pokazale na Trsatu blizo Roke ter so njih zbolele uže štiri osebe. —

Češkim zmagovalcem na mejnarodnem natecanju telovadcev v Parizu na čast, napravil je te dni Praški Sokol na Žofinskem otoku v Pragi prekrasno veselico. Takega praznika ni slov. Praga še slavila, odkar so prišli Čehi iz Amerike v pohode v staro domovino. Ves otok je bil krasno odičen z cveticami, venci, laupijoni in mlaji. Na krasnom vrtu pred restavracijo postavljen je bil jako lep model Eiflovega stolpa, zraven tega pa so bila v krasnem paviljonu razstavljeni darila, katera so si priborili češki Sokolaši v Parizu. Slavnostni prostor je dičil kip slavnoznanega češkega mojstra Mielbeka predstavljajoč nam „Moč“. Te veselice se je udeležil Praški Sokol polnoštevilno v društveni opravi. Prihitela so pa tudi bratska društva iz bližnje in daljne okolice praške, da počaste one vrle junake, ki so pred vsem svetom proslavili sokolsko ime. Celo iz Nemčije iz Draždan pripela je deputacija Sokola, da se udeleži te izredne slavnosti. Zabava je začela še le ob treh popoldne, a veliki prostori bili so uže dolgo prej polni najodličnejšega občinstva. Dve godbi sta igrali same češke in slovanske komade. Ena godba bila je sokolska druga vojaška. Ob petih popoldne pripeljejo se zmagovalci na krasno odičenih vozovih. Podžupan g. Visek je pozdravi in vsa množica zaori gromoviti „Na zdar, Slava, Živela Francija“. Okolo zmagovalcev zbiralo se je ves čas občinstvo, zanimujoče se za dične junake. Od vseh krajev so došli telegrafični pozdravi največje navdušenje vzbudil je telegram iz Pariza. Dva tisoč zbranih francoskih telovadcev pozdravlja vrle češke brate. Razsvetljava bila je prekrasna in Žofinski otok bil je podoben začarenemu vrtu, kakoršni se nam opisujejo v bajkah. O tej slavnosti so govorili celo nemški listi; saj je pa tudi res pomenljiva; češko sokolstvo je preživelo svojo mladeniško ter stopa zmagonosno v možko dobo. Naj bi ta slava bratskih društev čeških blagodejno vplivala tudi na razvoj našega slovanskega sokolstva!!

Lotarijski dobitok 480.000 gold. je zadel nek M. Farkas na Dunaju. Stavil je deset tern secco, katerih vsaka mu je donesla 48.000 gold. Kakor poročajo časopisi poslužil se je pri stavi sleparstva in moral bode odgovor dajati. Kar pa po zadnjih poročilih ni resnično kajti žrebanje se je vršilo popolnoma pravično.

Izpred sodišča. Nek I. Bergamasco ki je 26. maja t. l. na javnej cesti odnesel nekej gospej iz žepa 15 gl. je obsojen na 8 mesecev ječe. — Balaben iz Tolmina šla je 3 mesece . . . dobro plesat v lukujo, ker je ukradla nekej Parovel 35 gl.

Pasja statistika. Od 1. aprila do 30. junija t. l. se je polovilo v Trstu nič manj nego 1185 psov katerih se je samo 50 povrnilo gospodarjem. Izmed ostalih 1135 psov, vsi so tekli, a samo 18 jih je . . . steklo. Iz tega je razvidno, da se Trst glede psov lahko meri z Carigradom.

1) Pod črkami N. N. so zaznamovani oni čestiti gospodje darovalci, kojih imena se neso mogle v naglici zabilježiti.

Trebalo nam je še uradne statistike in tudi to nam je magistrat v svojej ljubezni do — psov preskrbel.

Št. 2589

Razglas.

K izvrševanju prostovoljne dražbe, na 1265 gl. 20 kr. cenjenih nepremakljin Josipa Radetića-a in tovarišev iz Vižavlj št. 5 nahajajočih se v gruntovnej knjigi za katastarsko občino Mauhinje v uložku št. 121 v 2., 3., 4., 10. in 11. zemlje-knjižnem telesu, v uložku št. 122 v 2. zemlje-knjižnem telesu in v gruntovnej knjigi za katastarsko občino Nabrežina v uložku št. 225, v 1., 2., 3., 4. in 6. zemlje-knjižnem telesu odločuje se edino 27. julija 1889. od 10. ure predpoludne do poludne pri tukajšnjem sodišču s pristavkom, da nepremakljine se ne bodo oddale izpod kljane cene.

Cenitni zapisnik, tabularni ekstrakt in dražbeni pogoji leže pri tem sodišču in zadnji tudi pri g. odvetniku dr. Ostertag-u v Sežani vsacemu na ogled.

Vsim hipotekarnim upnikom ostanejo brez ozira za kupno ceno nespremenjene njih zastavne pravice na gori navedene nepremakljine. 1—3

C. kr. okrajno sodišče v Komnu
30. maja 1889.

C. kr. okr. sodnik: Cazafura.

Št. 876.

Natečaj.

Razno popraviljanje oziroma novo zidanje pri župnijski hiši in cerkvi v Hrušici oddalo se bude pri 1—1

minuendo licitaciji

dne 22. julija t. l. v 9 uri zjutraj v občinskem uradu Podgradskem onemu, koji bo predložil najugodnejšo ponudbo.

Vsa dela vkupe cenjena so 2294 for. 12 nvč.

Natančnejši pogoji so na ogled pri županstvu v Podgradu.

Županstvo Podgradske občine,
dne 7. julija 1889.

OPOMIN

prijateljem dobrega vinca.

Kdor hoče piti kozarec dobre domače kapljice, naj se poda v nedeljo k Piščancem, kjer je odprla osmice družina ranjeca Luke Piščanca, prvokrat po očetovej smrti. 1—1

Iščejo se tri sobe

za tri mlade gospode ako mogoče vse tri pri eni slovenski družini. Ponudbe prejema upravništvo našega lista.

Tiskarna Dolenc v Trstu

izdeluje vsakovrstna tipografska dela, kakor: priporočnice, račune, okrožnice, vizitnice, poročilne objave, vabila, programe, izkaze, oglase, pravila, ustopenice, zaključne račune (bilance), ročiščenice, cenike, polnomoč. jestvenice, carinska pisma, naznanila, izpovedne listke itd., — vse ukusno in po ceni.

Tiskarna prodaja nastopne slovenske knjige, kakor: „Kmetijsko berilo“ po 40 nč., trdo vezano 60 nč.; „Sodni obratci“ po 20 nč.; „Viljem Tell“ po 40 nč.; „Ljudmila“ po 20 nč.; „Filip“ po 20 nč.; „Antigona“ po 20 nč.; „Trst in okolica“ po 30 nč.; „Pjesma o zvonu“ po 20 nč.; „Istra“ po 20 nč.; Postava o „črnej vojski“ po 5 nč.

Ima v zalogi vse potrebne tiskovine in knjige za župne urade.

Čudo obrti.

Samo for. 3.50

stane nova

srebro-niklena cilindrova ura

za gospode, gospe in dečke; ne razloči se od pravega srebra. Ploščnato kristalno steklo, elegantno, fine oblike, krasno rezbana, točen stroj, ki je natančno urejen in skušen.

Jamči se, da točno gre.

Fino pozlačena, elegantna verižica samo 40 nč.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju Versandt-Depôt L. Müller, Dunaj, Währing Schulgasse 10. 16—52

KWIZDE

korneburšk živinoredilni prašek za konje, govejoživino in ovce.

Ako se daje živini redno živinorejn prašek, je vsled mnogoletne izkušnje izvrstno sredstvo proti slabemu teku, molženju krvi in za izboljšanje mleka. Cena mali škatljici 35 kr., veliki 70 kr.

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanju teh sredstev vedno KWIZDE preparate in da se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po centralnem skladišču: Kreis-apotheke Korneburg

Franz Joh. Kwizda,

c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Edina, velikanska

zaloga papirja za tapetarje in velika zaloga

ŠPANJSKIH STEN

30-104 pri G. BERTIN-U

Via Caterina št. 2.

Na zahtevanje cenike zastoj in franko.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se v ljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstranc, kelihov, svetilnic in svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt

13-24 Teodor Slabanja, srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Če gg. naročniki naj mi blagovole poslati iste nefrankovane. 24—13

Pošilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

f. 1.50 Čudovat je f. 1.50

samobrivec

najnovejši stroj za brijanje, s katerim se more briti vsakdo sam in brez težkoče.

NE TRGA, NE REŽE,

ampak enostaven je in lehak.

Mного denarja

prihrani! Samobrivec in nobena stvar ne isplača se tako kakor ta

Cena le for. 1.50.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju. Versandt-Depôt L. Müller, Dunaj, Währing Schulgasse 10. 16—52

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stihkalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnoveje konstruirane v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, pluge itd. 11—20

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbiri, izvrstno narejene. po najnižji tovarniški ceni.

Ig. Heller, Wien, Praterstrasse 78

Katalogi in vsakeršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prikupcem najugodnejši pogoji. — Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

Račun veselice

dne 6. julija 1889 na korist družbe sv. Cirila in Metoda.

D o h o d k i:

Prihod od tombolo	gl. 82.24
Prihod od kegljšča	28.80
Prej prodane ustopenice (151 kom.)	45.30
Pri vratih prodane ustopen. (384 kom.)	115.20
Darila	55.30
Skupaj	gl. 326.84

T r o š k i:

Vojaška godba	gl. 76.20
Tiskarna za vabila itd.	21.15
Dobitki tombolo	11.13
Troški na kegljšču	15.80
Troški za oder	21.40
Drugi troški	9.65
Skupaj	gl. 155.33
Ostane čisti dohodek	gl. 171.51

POSILANO.

Voda za pranje konj

za jačenje pred in po velikem trudu in za dirke je po mnogoletnej skušnji

Kwizde c. kr. priv. restitucionalni cvet ker jači živce, naredi kite gibčne, elastične in sveže, katere usposobijo konja k nenavadnem naporu.

Kwizde c. kr. priv. restitucionalni cvet za konje dobiva se pristen le pod tu poleg odlično varnostno znamko v vseh lekarnah v Avstriji-Ogerskeji, na debelo v trgovinah z mirodijami.

Glavno skladišče Kreisapothekes v Korneburgu pri Beču, Frana Joh. Kwizde, c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorni dobavitelj. (f)

Tržno poročilo.

Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar.

Cena od for. do for.

Kava Mocca	100 K.	137.—	138.—
Rio biser jako fina		—	—
Java		—	—
Santos fina		100.—	101.—
srednja		91.—	92.—
Guatemala		104.—	105.—
Portorico		115.—	117.—
San Jago de Cuba		124.—	126.—
Ceylon plant. fina		118.—	120.—
Java Malaang. zelena		106.—	107.—
Campinas		—	—
Rio oprana		113.—	114.—
fina		100.—	102.—
srednja		91.—	92.—
Cassia-lignea v zabojih		31.50	32.—
Macisov cvet		450.—	460.—
Ingber Bengal		19.—	20.—
Papar Singapore		78.—	79.—
Penang		64.—	65.—
Batavia		78.—	74.—
Piment Jamaika		39.—	41.—
Petrolej ruski v sodih	100 K.	8.—	—
v zabojih		9.—	—
Ulje bombažno amerik.		39.—	40.—
Lece jedilno j. f. gar.		38.—	39.—
dalmat. s certifikat.		38.—	39.—
namizno M.S.A. j. f. gar.		51.—	53.—
Aix Vierge		63.—	64.—
fino		60.—	61.—
Božiči puljski		7.50	8.—
dalmat. s cert.		—	—
Smokve puljske v sodih		—	—
v venci		15.50	16.—
Limoni Mesina	zaboj	7.50	8.50
Pomeranče sicilijanske		6.—	6.50
Mandlji Bari La	100 K.	84.—	85.—
dalm. s cert.		86.—	88.—
Pignolli		72.—	74.—
Biž italij. najljnejši		19.25	19.50
srednji		18.75	19.—
Rangoon extra		15.75	—
La		14.25	14.50
IIa		13.50	12.75
Sultanine dobre vrsti		23.—	24.—
Suho grozdje (opasa)		13.—	14.—
Cibebe		—	—
Slaniki Yarmouth La	sod	—	—
Polenovke srednje velikosti		35.—	36.—
velike		34.—	35.—
Sladkor centrifug. v vrečah		—	—
s certifik.	100 K.	40.50	41.75
Fazol Coks		9.50	—
Mandoloni		—	—
svetlorudeči		—	—
temnorudeči		—	—
bohinski		10.25	—
kanarček		9.—	—
beli, veliki		10.25	—
zeleni, dolgi		8.25	—
okrogli		—	—
mešani, štajerski		7.25	—
Maslo		90.—	92.—

Dunajska bors

10. julija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	—	gld. 84 —
v srebru	—	—	84.40
Zlata renta	—	—	109.85
5% avstrijska renta	—	—	99.75
Delnice narodne banke	—	—	906.—
Kreditne delnice	—	—	303.—
London 10 lir sterlin	—	—	119.20
Francoški napoleondori	—	—	9 4 1/2
C. kr. cekini	—	—	5.64
Nemške marke	—	—	58.30

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Izdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.

Tiskarna Dolenc v Trstu.

TVRDKA Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,
(v lastnej hiši) 20—18
pošilja proti povzetju:

Tkana ovčja voln:
dvostroke širokosti, trpežna, cela obleka,
10 met for. 6.50

Indijski Foule
volne, dvostroke širok, cela obleka,
10 met. f. 5.

Novosti za obleke za gospe
po najnovejšej šegi progasto Blago v vseh
barvah, dvostroke. 10 met. f. 8

Crni Terzo
saksonski izvod, dvostroke širok, za celo
obleko, 10 m-trov f. 4.50

Progasto blago za obleke
60 ctm široko, najnovejši vzorci,
10 met f. 2.50

Volnati ryp
v vseh barvah, 60 ctm širok,
10 metrov f. 3.80

Dreidraht (Trožičje)
najboljša vrsta, 60 ctm široko,
10 metrov f. 2.80

Aquard blago
60 ctm široko najnovejši vzorci,
10 metrov f. 3.80

Francoški Voal
10 m-trov, elegantna obleka, ki se daje
prati, for 3.—

Košulje za gospode, lastno delo
bele ali barvane 1 kos I a f. 1.80,
II a f. 1.20

Ženske košulje
iz šifona in platna, fino pletena, 3 kom.,
for. 3.50

Ženske košulje
iz močnega platna s tankimi
6 komadov f. 3.25

Dom-če platno
1 komad, 30 vatlov 1/4 for: 4.50
1 " 30 " 1/4 " 5.50

Klug-Webe
boljša n-go platna
1 komad 1/4 široko, 30 vatlov f. 6.—

Sifon
1 komad, 30 vatlov, I a f. 5.50, naj-
boljša vrsta f. 6.50

Kannafas
1 kom. 30 vatlov, Ila f. 4.80
1 " 30 " rudeč f. 5.20

Kanavas iz niti
1 kom. 20 vatljev, Ila in rudeč f. 6.—

Oksford
se more prati, dobra vrsta, 1 kos
30 vatlov f. 4.50

Angl. Oksford
najboljši, jako preporočljiv, 1 komad,
30 vatlov f. 6.50

Garnitura iz ripsa
sestoječa iz 2 posteljnih prgrinj in
namiznega prta s švilnatimi franzami
for. 4.—

Garnitura iz jute
2 posteljnih prgrinj in namiznega prta
s franzami f. 3.50

Jute zastor
jurški vzorec: podpolni
for 2.30

Holandske dolge preproge (ostanki)
10—12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.60

1 Poletna ogrinjača
1/4 dolga samo volna f. 1.20

Konjska plahta
jako dobra, 190 ctm dolga, 130 ctm.
široka, f. 1.50

Odeje za fljakerje
carskorumene, 1 komad f. 3.50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukn
Ostanek 3 10 m-trov za podpolno možko
obleko f. 3.75

Moderno sukn
3.10 met., jako fino kompl. možko opravo,
for 8.—

Poletno češjano sukn
ostanek za kompl. možko opravo, more
prati, 6 40 m. dolgo, f. 3.—

Brnsko moderno blago
Ostanek za podpolno možko obleko 3.10
m-trov dolgo for 5.50

Priročnost za kupovanje!
Brnski ostanki sukna.
1 ostanek za 1 kompl. možko obleko
3.10 met. for 4.50

Blago za površnje suknje
najfinejše vrste, za celo suknj f. 8.—

Vzorci brezplačno in franco. Za dobro
blago in točno pošiljatev se jamči
Elegantno izvedena zbirka
uzorcev z 400 znamkami g.
krojačem nefrankovano.